

Aiandusnäitus Tallinna Botaanikaaias

Lea Mäss Selteret OÜ

Tallinna Botaanikaaias toimub 20. veebruarini näitus "Aedniku ja potipõllumehe abivahendid". Seda kelmikat pealkirja võiks tõlgendada kui praktilises aianduses vajaminevaid materjale nii professionaalse kui ka hobi-aedniku jaoks.

Näitus valmib koostöös aiandusfirmadega, nagu Selteret ja Kemira GrowHow. Näitusel on välja pandud erinevad seemned, potid, külvikassetid, mullad, väetised, taimekaitsevahendid, kattermaterjalid, multshkangad, taimetoed ja tööriistad.

Seemned

Värviliste piltidega seemnepakkides on sadades sortides lille-, köögivilja- ja maitsetaimede seemneid. Seemnete müük toimub külastajatele pühapäeviti kella 13-st.

Professionaalsele köögiviljakasvatajale mõeldud seemned on tavaliselt pakitud 1000-seemnelistesse pakkidesse. Et igatüki saaks head sorti katsetada ka oma kodus kasvuhoones, on seemned 10 kaupa pakitud väiksematesse pakenditesse, mille tunneb ära Seltereti logo järgi.

Muruseemnetest tutvustatakse Saksamaalt pärit LORD kaubamärgi all tuntud kõrgekvaliteedilisi murusegusid. Erinevad kõrreliste koostised on välja töötatud vastavalt kasvutingimustele ja talumistaluvusele sportimiseks, koduaeda, haljasalale või varjulisse kasvukohta.

Potid

Kui külvija istikupotid on enamasti mustad või pruunid, siis lõbusamates erksamates toonides plastist rõdukastid paistavad kaugelt silma. Aknalaule paigutatud minikasvuhoonesse võib külvata erilist hoolt vajavad kaktuseseemned. Ampelpotti saab igatüki kevadel ise oma lemmiklilled istutada ja terrassile rip-puma panna. Õrnades pastelltoonides plastist ümbrispotid sobivad hästi õitsvatele toalilledele.

Mullad

Näitusel välja pandud mullad on toodetud Eestis kohalikust turbast. Erineva happesisaldusega pakendite ja määrdite, kas muld sobib sõnajalgadele, kaktustele, palmidele või hoopis draakonipuudele. Eraldi mullakoostis on välja töötatud orhideedele. See sisaldab aeglaselt lagunevaid männikooretükke, puusütt, perliiti ja kergkruusa. Pakendil on tagaküljel orhideede hoolduse kohta nõuanded ka vene keeles.

Väetised

Igale toalillele on mõeldud ainult

temale sobiva koostisega väetis. Vedelväetised POKON leiata rohelistest 250 ml plastpudelitest. Neid on nii kaktustele, palmidele, viigipuudele, sõnajalgadele, orhideedele kui ka bonsaidele.

Lisaks toataimede väetistele toodetakse POKON märgi all karpidesse pakitud aeglaselt lahustuvaid graanulväetiseid murudele, roosidele, tomatitele, okaspuudele, hortensiatele ja rododendronitele. Sellist väetist antakse taimedele ainult hooaja algul ning väetis mõjub pikajärgiselt lahustudes suve lõpuni.

Samast seeriast leiata veel väetisepulgad dekoratiivsete lehtedega või õitsvatele toataimedele. Rõdulilledele on olemas aeglaselt lahustuv väetis, mille saab segada eelnevalt mulla hulka või puistada juba istutatud lilletaimede ümber. Piisab ainult ühest väetamisest suve algul. Lõikelilled püsivad vaasis kauem, kui veele lisada CHRYSALE Elite säilituspulbrit.

Koduaias tarbeks graanulites väetised on väikestes käepärastes 1 kg kottides. Universaalse täisväetisega võib väetada kõiki kultuure. Väikepakendites on saadaval ka raud- ja vaskvitriol, lubjakivijahu happeliste muldade neutraliseerimiseks, väävel kasvuhoonete desinfitseerimiseks, lujamispasta kevadiseks puutüvede valgendamiseks.

Taimekaitse

Kemira GrowHow väetise kotid on nüüd uude disainiga. Kemira GrowHow väetiste ja taimekaitsevahendite esitlus toimub nädalavahetustel õppeklassis.

Taimekaitsepreparaatidest on tuntumad Malasiin ja Fastac. Neid kasutatakse aias kahjurite tõrjumisel. Erinevate putukkahjurite vastu aitavad veel Karate, Decis, Inta-Vir.

Kodus võib toataimedel olevate kahjurite tõrjeks pritsida taimi Pokon Bio insektitsiidiga.

Seenhaiguste vastu on olemas väikestes ampullides Topaas, Score ja Oksihom.

Umbrohtude tõrjumisel on harjutud abi saama Roundup Bio ja Starane preparaadidest. Kui Roundup Bio hävitab eranditult

kõik umbrohud ja muudab maa mustaks, siis Starane'ga töödeldud murust kaovad kõik võililled ja teeled. Ristikut sisaldavat muru Starane'ga pritsida ei tohi, sest see hävitab ka ristikutaimed.

Geotekstiilid haljastuses

Katteloor, filterkangas, juuretõkkekangas, tekstiilmultsh, peenra-vaip, pabermultsh... Kõik need materjalid on välja mõeldud selleks, et aiapidaja elu lihtsamaks teha. Multsh takistab umbrohtude arengut ja hoiab mullas niiskust. See tähendab ju vähem rohimist ja tugevamaid taimi! Täpsemalt igast materjalist alljärgnevalt.

Katteloor

Katteloor on õhuke valge polüpropüleenist kangas külmaõrnade taimede kaitseks öökülmade eest. Samuti aitab katteloori kasutamine pikendada taimede võimalikku kasvuperioodi, seega saada varasemat saaki. Katteloor aitab stabiliseerida õise ja päevase õhutemperatuuri kõikumisi. Lihtsamalt öeldes, loori all jähtub päeval soojenenud maa aeglasemalt. Varakevadell maasikaid kattelooriga kattes, saab varasemat saaki. Maasikate õitsemise ajal tuleb päeval loori taimedelt eemaldada, et võimaldada juuredpääs tolmeldavatele mesilastele. Tolmlemata taimedele marju külge ei tule. Katteloori kasutatakse ka varasema kartulisaagi saamiseks.

Peenravaip

Peenravaip on aianduses ja haljastuses kasutatav pinnakattermaterjal. Takistab umbrohtude arengut ja hoiab pinnase niiskena, samas vähendab erosiooni. On tugev ja vastupidav tallamisele. Oma olemuselt on see tihe, vett läbilaskev polüpropüleenkangas. Vastupidav ultraviolettkiirguse suhtes. Võib kasutada marjaistandike rajamisel, haljastuses, koduaias peenarde vahekohtades jne.

Paigaldamine. Peenravaip laotatakse ettevalmistatud pinnasele. Servad kinnitatakse mulla või kinnitusharkidega. Terava noaga lõigatakse X-kujuiselt istutusaugud. Ilutaimede istutamisel võib peenravaiba katta puukoore puru, kilustiku või muu dekoratiivset multshiga. Peab vastu 8-10 aastat.

Bambusest aiatarvikud. Foto autor Lea Mäss

Tekstiilmultsh

Spetsiaalselt väljatöötatud kerge pinnakattermaterjal, kasutamiseks aianduses ja haljastuses. Kaal 50 gr/m². Mustakiuline polüpropüleenmaterjal on vastupidav ultraviolettkiirgusele ja mullas leiduvatele ühenditele. Kanga põhi-funktsiooniks on umbrohu kasvu takistamine, kuid ühtlasi kiirendab materjal ka noorte taimede juurdumist, sest hoiab pinnase niiske ja sooja. Tekstiilmultshi võib kasutada ka erinevate pinnasekihtide eraldamiseks, näiteks дренаazhi ja substraadi vahel lillepeenras.

Pabermultsh

100% iselagunev paberisarnane materjal. Laguneb peaaegu täielikult vee ja päikese mõjul ühe suve jooksul. Takistab umbrohtude arengut, tigude ja nälkjate tegevust ning hoiab niiskust. Hea kasutada üheaastaste kultuuride kasvatamisel: suvelilled ja maitsetaimed.

Männikooremultsh

Koorepuru on haljastuses multshiks kasutatav pinnakattermaterjal, mis aitab säilitada mulla niiskust ja takistab umbrohtude arengut. Samuti kaitseb multsh pinnast erosiooni eest. Koorepuruga kaetud istutusala annavad aiale just selle viimistletud professionaalse ilme, mida näeb ajakirjapiltidel. Ja mis kõige tähtsam - hoiate kokku aega ja vaeva, mis muidu kulub lõputuna näivale võitlusele umbrohtudega. Koorepuruga multshitud istutusala rajamisel on soovitatav pinnas esmalt katta peenravaiba või tekstiilmultshiga. Kui taimed on istutatud soovitud kohtadele kaetakse kogu istutusala koorepuruga. Erineva töötuse järgi eristatakse sorteerimata ja sorteeritud fraktsiooniga männikoorepuru multshiks.

Filterkanga kasutusala on väga lai. Kangast kasutatakse erinevate pinnasekihtide eraldamiseks. Näiteks teede all pinnase tugevdamiseks.

Juuretõkkekangast kasutatakse eelkõige kohtades, kus on vaja erinevate pinnaseosade väga kindlalt üksteisest eraldada. Tänu juuretõkkekangale saab ka suurte puude alla varjutaimi istutada. Istutusala vooderdatakse eelnevalt kangaga ja nii ei tungi suurte puude juured pinnakattetaimede

kasvuale. Turbapeenarde rajamisel eraldatakse happelise reaktsiooniga pinnas neutraalsest. Juuretõkkekangaga vooderdatud pesasse istutatud taimede ümber ei kao muld ka liivasele alale istutades.

Varjutus- ja tuulekaitsekangas Kasutatakse okaspuude istutusjärgseks varjutamiseks ja varakevadise päikesepõletuse kaitseks. Varjutamise korral väheneb vee aurumine ja taimed juurduvad kiiremini, ka okaste kuivamise oht on väiksem. Sobib kasutada ka kõigi teiste aiakultuuride istutusjärgseks varjutamiseks nii avamaal kui kasvuhoones, samuti tuuleõrnade taimede kaitseks. Kasutusae 8-10 aastat. Tugev kootud materjal kannatab ka tugevamaid tormituuli. Varjutuskangas on saadaval tihedusega 30%, 47%.

Pakasekaitsekangas

Paks heleroheleline või -sinine viiltas materjal, mis ei lase läbi otsest valgust.

Kaitseb külmaõrnu põõsaid, ilu- ja okaspuid, rododendroneid, püsililli ja ronitaimi külma- ja kevadpäikese kahjustuse eest.

Kangas asetatakse taimedele alles pärast püskilumade saabumist, kui maa on jäänud. Kangas eemaldatakse alles pärast mulla-pinna sulamist. Pärast kanga eemaldamist ja kuivatamist asetada see kuiva kohta ja säilitada järgmise talveni.

Kangas laseb läbi õhku ja kaitseb ka jahukaste eest. Vastupidav mehhaanilistele mõjutustele ja UV-kiirtele.

Taimetoed

Tohutult populaarseks on saanud bambusest taimetuge ja redelite kasutamine nii toataimede kui ka aias ronitaimedele. Bambusest tehakse aedu, varjutusmatte, sirme, peenraääriseid, püramiide ronitaimedele, kaari jne. Bambus sobib väga hästi taimedega, kuna on ise ju ka taim!

Suuremate toataimede toetamisel kasutatakse bambuskeppe, mille ümber on keerutatud samuti loodusest pärit kookoskiude. Sellisest looduslikust toest hakkab taim ise kinni!

Seltereti aianduskaupluses Viimsis on ka mullavalik suur. Foto autor Arvi Kriis